

हेारागतं विस्तरतश्च जन्म
यात्राविवाहैः सह पूर्वमुक्तम् ॥ १० ॥

प्रश्नप्रतिप्रश्नकथाप्रसङ्गान्
स्वल्पोपयोगान् ग्रहसम्भवांश्च ।

संत्यज्य फल्गूनि च सारभूतं
भूतार्थमर्थैः सकलैः प्रवक्ष्ये ॥ ११ ॥

इति श्रीवराहमिहिरकृतौ बृहत्संहितायामुपनय-
नाध्यायः प्रथमः ॥ * ॥

अथातः सांवत्सरसूत्रं व्याख्यास्यामः ।

तत्र सांवत्सरो ऽभिजातः प्रियदर्शने विनीतवेषः
सत्यवागनसूयकः समः सुसंहतोपचितगात्रसन्धि-
रविकलश्चारुकरचरणनखनयनचिबुकदशनश्रवणल-
लाटभूतमाङ्गो वपुष्मान् गम्भीरोदात्तघोषः । प्रायः
शरीराकारानुवर्तिनो हि गुणाश्च दोषाश्च भवन्ति ॥

तत्र गुणाः । शुचिर्दक्षः प्रगल्भो वाग्मी प्रतिभान-
वान् देशकालवित्सात्त्विको न पर्षद्भीरुः सहाध्यायि-
भिरनभिभवनीयः कुशलोऽव्यसनी शान्तिपौष्टिका-
भिचारस्नानविद्याभिज्ञो विबुधार्चनव्रतोपवासनिरतः
स्वतन्त्राश्चर्यात्पादितज्ञानप्रभावः पृष्टाभिधाय्यन्यत्र
दैवात्ययाद्ब्रह्मगणितसंहिताहेाराग्रन्थार्थवेत्ता ॥